

Sygn. akt IV Ka 395/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Pawła Hejmeja Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2018 r.

sprawy W. K.

syna J. i B. z domu K.

urodzonego (...) w Ś.

oskarżonego z art. 272 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 9 kwietnia 2018 r. sygnatura akt II K 528/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- 1. w punkcie I jego dyspozycji z podstawy wymiaru kary eliminuje przepis art. 37 a k.k.;**
- 2. w punkcie II jego dyspozycji określa wymierzoną opłatę na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych;**

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe postępowania odwoławczego, w tym wymierza 50 złotych opłaty za to postępowanie.

Sygn. akt IV Ka 395 /18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2018r. sygn. akt II K 528/17:

I. Oskarżonego W. K. uznał za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 24 lipca 2015 roku w Ś., woj. (...), wyłudził poświadczenie nieprawdy przez podstępnie wprowadzenie w błąd inspektora (...) w Ś. w ten sposób, że składając wniosek o dokonanie w prawie jazdy wpisu potwierdzającego odbycie szkolenia okresowego, przedłożył

używając jako autentyczne podrobione świadectwo kwalifikacji zawodowej nr (...) potwierdzające ukończenie szkolenia okresowego, a następnie uzyskał prawo jazdy na blankiecie nr (...) uprawniające do kierowania poje B, C, D, B+E, C+E, D+E, tj. występku z art. 272 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk, przy zastosowaniu art. 37a kk, wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, przyjmując iż wysokość jednej dziennej stawki grzywny wynosi 10 (dziesięć) złotych;

II. na podstawie art. 626 § 1 kpk i w zw. z art. 627 kpk zasądza od oskarżonego W. K. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem wydatków, a na podstawie art. 3.1 ustawy o opłatach w sprawach karnych wymierza mu opłatę w kwocie 100 (stu) złotych.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodził się oskarżony, wnosząc apelację za pośrednictwem obrońcy z wyboru.

Apelujący obrońca zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, polegającego na ustaleniu, iż oskarżony użył za autentyczne podrobione świadectwo kwalifikacji zawodowej potwierdzające ukończenia szkolenia okresowego w sytuacji, gdyż przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, w szczególności z zeznań świadka D. G., że oskarżony nie miał i nie mógł posiadać wiedzy, aby przedmiotowe świadectwo zostało podrobione przez tego świadka,

2) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, polegającego na ustaleniu, iż oskarżony wyłudził poświadczenie nieprawdy przez podstępne wprowadzenie w błąd inspektora (...) w Ś. w sytuacji, gdy z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika jedynie, iż oskarżony przedłożył świadectwo kwalifikacji zawodowych potwierdzające ukończenie szkolenia okresowego, lecz nie podjął żadnych innych działań mających na celu wprowadzenie w błąd wyżej wskazanego inspektora,

3) naruszenie przepisów postępowania, mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. przepisów art. 4 KPK, art. 5 § 2 KPK i art. 7 KPK oraz art. 6 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 roku w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym, na skutek przekroczenia swobodnej oceny dowodów i dokonania jej w sposób dowolny, sprowadzający się pomimo mających znaczenie wątpliwości, do przypisania oskarżonemu sprawstwa w zakresie zarzucanego mu czynu zabronionego w sytuacji, gdy uzasadnione wątpliwości budzą zarówno ustalone okoliczności faktyczne, jak i poczyniona w ich oparciu kwalifikacja prawna zachowania oskarżonego, co powinno prowadzić do ich rozstrzygnięcia na korzyść oskarżonego,

ewentualnie zarzucam

4) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 11 § 1 i § 2 KK, poprzez zakwalifikowania zachowania oskarżonego, jako dwóch przestępstw w kwalifikacji kumulatywnej w sytuacji, gdy w sprawie zachodził zbieg przestępstw pomijalny (pozorny), a zachowanie oskarżonego co najwyżej wypełniło znamiona czynu zabronionego z przepisu art. 272 KK,

5) naruszenie przepisów prawa materialnego, przepisu art. 270 § 1 KK - poprzez jego zastosowanie, oraz przepisu art. 273 KK - poprzez jego nie zastosowanie, w sytuacji, gdy okoliczności faktyczne sprawy wskazują, iż oskarżony nie miał żadnej świadomości, aby świadectwo kwalifikacji zawodowej było podrobione lub przerobione przez D. G., a taki dokument jedynie przedłożył w (...), co wypełnia znamiona czynu zabronionego z przepisu art. 273 KK a nie z przepisu art. 270 § 1 KK, a nadto w sytuacji zbiegu pozornego tego przestępstwa z przestępstwem z art. 272 KK (zarzut z punktu 4) - czyn z art. 273 KK należy potraktować, jako czyn współlukarany i w konsekwencji należało go wyeliminować z kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonego przestępstwa,

oraz niezależnie od powyższego zarzucił

6) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, poprzez ustalenie, iż społeczna szkodliwość zachowania oskarżonego była wyższa niż znikoma w sytuacji, gdy okoliczności faktyczne sprawy jednoznacznie wskazują, iż oskarżony nie wykonuje pracy kierowcy zawodowego, a konieczność uzyskania szkolenia okresowego była motywowana wyłącznie chęcią pomocy P. Ż. przy prowadzonej działalności gospodarczej przez okres co najwyżej jednego miesiąca z uwagi na braki kadrowe, co sytuuje ocenę zachowania oskarżonego jako noszącej cechę znikomej społecznej szkodliwości społecznej,

a w konsekwencji zarzucił

7) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 1 § 1 KK, poprzez jego błędne nie zastosowania w sytuacji, gdy okoliczności faktyczne wskazują na znikomą społeczną szkodliwość zachowania oskarżonego,

zaś z ostrożności procesowej zarzucił

8) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, wyrażający się w przyjęciu, iż ujawniony w toku sprawy materiał dowodowy w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje na sprawstwo oskarżonego pozwalając skazać oskarżonego za przedmiotowy występki, podczas gdy wina i społeczna szkodliwość zarzucanego mu czynu nie są znaczne, a postawa oskarżonego nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia - uzasadniają przypuszczenie, że będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa - co w konsekwencji pozwala na konstatację, iż w sprawie uzasadnione jest warunkowe umorzenie niniejszego postępowania.

Mając na uwadze powyższe zarzuty wniósł o:

1.zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzutu popełnienia zarzucanego mu czynu zabronionego,

ewentualnie

2.zmianę zaskarżonego wyroku polegającą na wyeliminowaniu z kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu zabronionego przepisu art. 270 § 1 KK oraz warunkowe umorzenie postępowania na okres próby 1 roku,

ewentualnie

3.zmianę zaskarżonego wyroku polegającą na warunkowym umorzeniu postępowania wobec oskarżonego na okres próby jednego roku,

oraz

4. w wypadku uniewinnienia oskarżonego - wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego kosztów obrony za postępowanie przed Sądem Rejonowym oraz przed Sądem Odwoławczym, według norm prawem przepisanych.

Nadto apelację wniósł prokurator w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.

Prokurator zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 37a k.k. poprzez jego wadliwe zastosowanie jako podstawy prawnej do wymierzenia oskarżonemu W. K. kary grzywny w sytuacji, gdy właściwą podstawą do wymierzenia oskarżonemu takiej kary był przepis art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., podnosząc wskazany zarzut apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że podstawą wymiaru kary grzywny wobec oskarżonego W. K. jest przepis art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Jedynie apelacja prokuratora jest zasadna.

Ad. apelacji obrońcy.

Wbrew zawartym w niej licznym zarzutom kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku wykazała niepodważalnie, iż Sąd I instancji poczynił ustalenia faktyczne z poszanowaniem wszystkich norm postępowania karnego zawartych w art. 410 kpk i art. 7 kpk, tj. kształtując swoje przekonanie na podstawie całokształtu przeprowadzonych dowodów, ocenionych przy uwzględnieniu zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Uzasadnienie pisemne zaskarżonego wyroku spełnia wszystkie wymagania określone w przepisie art. 424 kpk, jest dostateczne i podlega aprobachie sądu odwoławczego.

Zarzuty 1), 2) 6) i 8) błędnych ustaleń faktycznych wyroku są całkowicie chybione. Wszak Sąd I instancji czyniąc ustalenia faktyczne bazował na jednoznacznych wyjaśnieniach oskarżonego i zeznaniach świadka T. G.. Z tych dowodów wynika niezbicie, że świadek T. G. na prośbę oskarżonego dostarczył mu podrobione przez siebie przedmiotowe świadectwo kwalifikacji zawodowej, potwierdzające ukończenie przez oskarżonego szkolenia okresowego dla kierowców pojazdów kategorii B, C, B +E,C+E, D+E. Oskarżony przecież nie brał udziału w szkoleniu okresowym, które miałyby się odbywać we wskazanej na podrobionym świadectwie dacie od 3 do 19 lipca 2015r. , za otrzymany dokument natomiast zapłacił 500 złotych, co wprost przyznał w swych wyjaśnieniach (k. 50 i 105 akt). Wedle treści świadectwa (k. 37 akt) jego wystawcą był (...) mgr inż. J. S. a nie świadek T. G.. Zatem w tak jednoznacznych okolicznościach faktycznych twierdzenie apelującego o braku po stronie oskarżonego świadomości posłużenia się podrobionym dokumentem świadectwa razi brakiem logiki. Dla wzmocnienia tego stanowiska warto dodać, że oskarżony nie jest osobą o niskim poziomie inteligencji i pozbawionym choć przeciętnego doświadczenia życiowego, wszak uzyskał wyższe wykształcenie pedagogiczne, pracuje jako nauczyciel a w przeszłości pracował w (...)w Ś. (k. 103 akt), był więc także obeznany z procedurami uzyskiwania kwalifikacji kierujących pojazdami. Zatem oskarżony przedstawiając w (...) w Ś. omawiane świadectwo kwalifikacyjne działał umyślnie, ze świadomością posłużenia się podrobionym dokumentem, podstępnie wprowadzając w błąd inspektora tegoż Wydziału, działał w ten sposób w celu wyłudzenia poświadczenia nieprawdy i uzyskał je w postaci dokumentu prawa jazdy, opisanego w części wstępnej wyroku. Sąd Rejonowy kwalifikując przypisany oskarżonemu czyn prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego art. 272 kk art. i 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, zaś zarzuty apelacji naruszenia ich (zarzuty 4), 5) są błędne a sama ich redakcja niezrozumiała, nie przystająca do realiów faktycznych sprawy. Rażącem błędem apelującego jest chociażby argumentowanie, że świadek T. G. dopuścił się przestępstwa stypizowanego w art. 271 § 1 kk, podczas gdy taki typ przestępstwa może popełnić jedynie osoba o cechach wskazanych w tym przepisie, tj. funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadcza w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, osoba uprawniona do wystawienia dokumentu w ramach powierzonych jej kompetencji. Przecież T. G. takich uprawnień nie posiadał a dokument świadectwa podrobił korzystając z programu grafiki komputerowej.

Z treści zarzutu 3) oraz jego uzasadnienia nie sposób wnioskować, by na czym miałyby polegać obraza przepisów procedowania art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk , art. 7 kpk czy wskazanych przepisów unijnych. Wymienione w nich zasady procedowania przecież w żaden sposób nie zostały złamane. Nie wskazał apelujący, które to okoliczności należałoby potraktować jako nie dające się usunąć wątpliwości, które w procesie oceny dowodów należałoby zarachować na korzyść oskarżonego, zatem na czym miałyby polegać obraza art. 5 § 2 kpk?

Apelujący obrońca postawił cały szereg wzajemnie wykluczających się wniosków końcowych, począwszy od zmiany przez uniewinnienie oskarżonego, dalej wnioskowanie że stopień społecznej szkodliwości czynu jest znikomy (zarzut 7) apelacji , co powinno prowadzić do umorzenia postępowania, o złagodzenie kwalifikacji prawnej, wreszcie domagał się warunkowego umorzenia postępowania na okres próby 1-go roku.

Żaden z tych wniosków na uwzględnienie nie zasługuje.

Podawane w uzasadnieniu argumenty za oceną stopnia społecznej szkodliwości czynu na poziomie znikomości w rozumieniu art. 1 § 2 kk (oskarżony nie wykonuje zawodu kierowcy pojazdów ciężarowych, chęć rzekomej bezinteresownej pomocy koledze, współpraca z organami ścigania czy zaprzeczanie działania oskarżonego w złej wierze) nie odnoszą się do istotnych okoliczności przedmiotowo - podmiotowych przypisanego czynu. Kryteria w tym zakresie precyzuje art. 115 § 2 kk , tj. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Postulowane warunkowe umorzenie postępowania także nie znajduje prawnego uzasadnienia. Aby doszło do takiego rozstrzygnięcia finalnego sprawy to należy ocenić m. in. stopień winy sprawcy i stopień społecznej szkodliwości czynu na poziomie nieznacznym (art. 66 § 1 kk). Niestety takich cech działania oskarżonego nie można przypisać, bo przecież działał umyślnie, z premedytacją, a za sfalszowane świadectwo zapłacił 500 zł. Nawet jeżeli oskarżony spełnia inny warunek dla warunkowego umorzenia (dotychczasowej niekaralności sądowej) i aktualnie pracuje jako nauczyciel, to te właściwości sprawcy niestety nie zmieniają oceny stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanego czynu.

Sąd I instancji nie uznał jednocześnie, by czyn oskarżonego znamionował znaczny stopień społecznego niebezpieczeństwa, co pozwoliło na wymierzenie kary najłagodniejszego rodzaju przewidzianej w przepisie o najsurowszym zagrożeniu tj. art. 270 §1kk (grzywna, ograniczenie wolności kara pozbawienia wolności do lat 5-ciu). Wysokość kary grzywny to kwota równoważna tej, jaką wyłożył oskarżony za podrobione świadectwo, jest relatywnie adekwatna do stopnia winy oskarżonego i społecznej szkodliwości popełnionego występku. Kara taka odpowiada także pozytywnym cechom osobistym i właściwościom oskarżonego, m. in. jego dotychczasowej niekaralności sądowej, przez co spełnia kryteria art. 53 § 1 i 2 kk, także w aspekcie prewencji ogólnej.

Z urzędu skorygowano wysokość opłaty wymierzonej przez Sąd I instancji do kwoty 50 złotych, jako że w myśl art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych Dz. U. Nr 49, poz.223 z późn. zm wysokość tej opłaty to 10 % orzeczonej grzywny.

Ad. apelacji prokuratora

Apelacja ta jest oczywiście zasadna. Stosowanie przepisu art. 37 a kk jest prawidłowe, o ile ustawa przewiduje zagrożenie karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, natomiast najsurowsze zagrożenie ustawowe w art. 270 § 1 kk przewiduje zagrożenie alternatywne, począwszy od grzywny, przez ograniczenie wolności do 5 lat pozbawienia wolności. Zatem wymierzenie grzywny jako kary samoistnej było możliwe na podstawie art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11§ 3 kk, z tej przyczyny omawiany przepis art. 37 a kk wyeliminowano z podstawy prawnej wymiaru kary.

Wobec przegrania apelacji oskarżony jest obowiązany ponieść koszty sądowe postępowania apelacyjnego (art. 636 § 1 kpk i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych Dz. U. Nr 49, poz.223 z późn. zm).